Протокол	**Девето заседание на КН на ПРР 2021-2027 г.** **14.11.2025 г.** **Провеждане на заседание в зала "Нютон" в "Гранд Хотел Милениум“, гр. София**
Предмет:	**Девето заседание на Комитета за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г.**
	Председател на КН на ПРР 2021-2027 г. Юра Йорданова-Витанова, заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството и РУО на ПРР Основни членове/резервни членове на КН на ПРР 2021-2027 г. Ася Станкова, ГД СППРР, МРРБ Пламен Илиев, ГД СППРР, МРРБ Ивайло Стоянов, ГД СППРР, МРРБ Кети Карачолова, ГД СППРР, МРРБ Станка Димитрова, УТС, МРРБ Боряна Войчева-Ненкова, ГД СППРР, МРРБ Вида Влайкова, ГД СППРР, МРРБ Галина Иванова, ГД СППРР, МРРБ Джени Узунова, ГД СППРР, МРРБ Петя Агушева, ГД СППРР, МРРБ Владимир Дуков, ГД СППРР, МРРБ Николина Чапанова, АПИ, МРРБ Ивета Колева, МТС Диана Пендова, МЕУ Диана Трифонова, МИР Даниела Малхасян, МИР Мартин Райчев, МИИ Марина Попова, Министерство на туризма Никола Маневски, Министерство на туризма Светла Иванова, МОСВ Ташка Габровска, МТСП Димитрина Николова, МТСП Стефка Сарафова, МФ Маргарита Борисова, МФ Донка Йорданова, МЗХ Виолета Коритарова, МОН Светослав Валачев, ИАПО Сюзан Зия, АМС Тони Николова, „Агенция за хората с увреждания“ Дора Стоянова, РСР СЗР Александър Сабанов, РСР СЦР Виктория Атанасова, РСР СИР Методи Байкушев, РСР ЮЗР Галя Захариева, РСР ЮИР Силвия Георгиева, НСОРБ Огнян Атанасов, КНСБ Диана Найденова, КНСБ Райна Георгиева, КНСБ Димитър Черкезов, ФМФИБ Теодора Иванова, ФМФИБ Гергана Митрева, Държавна агенция „Безопасност на движението по

	пътищата“ Веселина Господинов, БАКЕП Тодор Тодоров, Екологично сдружение „За Земята“ Ива Петрова, МЕ <u>Наблюдатели с право на съвещателен глас:</u> Андреас фон Буш, ЕК/Andreas von Busch Йорг Лакенбауер, ЕК/Jörg Lackenbauer Дениса Танасе, ЕК Детелина Караенева, МФ Станка Рашкова, МФ Вероника Господинова, МВР, Звено за вътрешен одит <u>Секретариат на КН на ПРР 2021-2027:</u> Изабел Владимирова, МРРБ Димчо Димов, МРРБ Тонка Иванова, МРРБ Цветелина Матева, МРРБ Невена Тонева, МРРБ <u>Гости:</u> Любомир Ганчев, МРРБ Валя Петрова, МРРБ Мариана Ватева, МРРБ Здравко Бешенджиев, МРРБ Веселка Иванова, НСОРБ Цветислава Кръстева, МЕ Георги Ивановски, Община Благоевград

Откриване на заседанието и приветствие към членовете от г-жа Юра Йорданова-Витанова - заместник-министър на регионалното развитие и благоустройството и Ръководител на Управляващия орган на ОПРР 2014-2020 г. и ПРР 2021-2027 г. (РУО).

Г-жа Юра Йорданова – Витанова, заместник-министър на МРРБ, откри Деветото заседание на Комитета за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 (КН на ПРР 2021-2027) и отправи приветствени думи към всички присъстващи. Тя заяви, че в рамките на заседанието ще бъдат представени резултатите постигнати до момента, както и предстоящите за обявяване процедури.

Г-жа Витанова отбеляза, че към настоящия момент експертите от УО на ПРР 2021-2027 работят изключително активно, за да може да се навакса забавянето, причинено от по-късното обявяване и стартиране на Програмата и по-късното одобряване на Териториалните планове за справедлив преход. Тя подчерта, че вече има 51 сключени договора за безвъзмездна финансова помощ (БФП) по Приоритет 1 „Интегрирано градско развитие“ на обща стойност 703 млн. лв. и започва изпълнението им. **Г-жа Витонова** информира, че на 18.11.2025 г. ще бъде проведено обучение на бенефициентите по Приоритет 1 и изрази надежда на него да бъде отговорено на всички въпроси и трудности във връзка с изпълнение на проектите.

Г-жа Витанова заяви, че по отношение на инструмента „Интегрирани териториални инвестиции“ (ИТИ), оценката на проектните предложения по процедурата на фаза 2 от първата покана е приключила, с изключение на едно проектно предложение. Тя отчете забавянето по отношение на сключването на договорите за БФП като причината за това е, че има документи, които следва да бъдат представени от бенефициентите, както и това, че има голям брой партньори по всеки проект. **Г-жа Витанова** допълни, че Управляващият орган (УО) на ПРР очаква бенефициентите по първите два приоритета на програмата да пристъпят към сключване

на договори за обществени поръчки. Тя подчерта, че това е от изключителна важност, защото периодът за реализация на самите проекти е скъсен във времето и забавянето може да доведе до забавяне на процеса на реализиране на самите проекти.

Г-жа Витанова заяви, че по втората процедура за кандидатстване с концепции за ИТИ са приоритизирани 44 концепции, като по-голям брой се наблюдават в два от регионите - Южен централен регион и Югозападен регион и припомни, че ресурсът е строго разпределен по региони и затова на този етап няма как да бъдат удовлетворени всички концепции.

По отношение на Фонда за справедлив преход (ФСП), **г-жа Витанова** го определи като голямо предизвикателство както за УО на ПРР, така и за бенефициентите. Тя допълни, че за 2025 г. няма риск от загуба на средства по програмата, но за 2026 г. трябва да се мобилизират всички усилия, за да може да се сертифицират и реализират мерките по ФСП.

Г-жа Витанова информира, че интересът към процедурата за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради е изключително голям. Има одобрени 175 проектни предложения, включени в резервните списъци за трите области на обща стойност 123 млн. евро. **Г-жа Витанова** заяви, че УО на ПРР се надява по-голяма част от тях да заявят интерес и да се пристъпи към сключване на договори за БФП, обявяване на обществени поръчки и реализиране на тези проекти.

Г-жа Витанова сподели, че за УО на ПРР изключително голямо предизвикателство е процедурата „Диверсификация и адаптиране на малки и средни предприятия към икономическия преход“, тъй като по нея са подадени проектни предложения, надвишаващи четири пъти предвидената стойност на наличното финансиране. Тя заяви, че експертите на УО на ПРР работят усилено по финализиране на процедурата по оценка и също така обърна внимание, че с оглед на големия интерес, който се наблюдава, се обсъждат и анализират възможностите за наддоговаряне на ресурса.

Г-жа Витанова заяви, че се наблюдава напредък и по процедура „Подкрепа за индустриални и логистични паркове и зони с фокус върху използването на чиста енергия“ като се очаква съвсем скоро да се приключи с оценката. По процедура „Подкрепа за производствени инвестиции в големи предприятия в регион Стара Загора“ в срок до 28 ноември се подават проектни предложения, като се очаква и към нея да има изключително голям интерес.

Г-жа Витанова информира, че до края на ноември предстои и обявяването на още три процедури – „Подкрепа за фотоволтаични системи и съоръжения в малки и средни предприятия“, „Социално-икономическа трансформация на минни терени“, „Пилотни инициативи за енергийни общности и подобряване на енергийна ефективност на обществени сгради“.

Г-жа Витанова отново изказа благодарност на присъстващите и заяви, че екипът на УО на ПРР 2021-2027 е отворен за предложения и коментари.

Г-жа Витанова даде думата на **г-н Андреас фон Буш (Andreas von Busch)** - представител на Европейската Комисия.

Г-н Андреас фон Буш (Andreas von Busch) приветства всички присъстващи на Деветото заседание на КН на ПРР 2021-2027 г. Той заяви, че Програмата се намира в много важен етап на своето изпълнение, но не само защото се намира в средата на програмния период, в който предстои и скорошното приключване на ОПРР, а защото е важно да бъдат изпълнени поетите ангажименти и да се постигнат целите. **Г-н фон Буш (von Busch)** обърна внимание на ангажимента относно инструмента „Next Generation EU“, а именно ресурсът по ФСП, който трябва да бъде усвоен възможно най-скоро, за да не бъде изгубен за България. За финал той подчерта, че с нетърпение очаква темите, които ще бъдат дискутирани на заседанието на КН, и ще се постарае да бъдат максимално полезни на присъстващите.

Г-жа Витанова благодари на **г-н фон Буш (von Busch)** и заяви, че УО разчита на съдействието на ЕК за постигане на целите.

Приемане на дневния ред на Деветото заседание на КН на ПРР 2021-2027 г.

Г-жа Витанова премина към гласуване на изпратения проект на дневен ред на деветото заседание на КН на ПРР 2021-2027 г. като нямаше гласували „против“ и „въздържал се“.

<u>Решение 1: Комитетът за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. приема проекта на Дневния ред на Деветото заседание на КН на ПРР 2021-2027 г.</u>

Приемане на протокола от Осмо заседание на КН на ПРР 2021-2027 г.

Заседанието продължи с приемане на протокола от осмото заседание на КН на ПРР, като **г-жа Витанова** напомни за най-важните взети решения: Одобряване на Методология и критерии за подбор на проектни предложения по процедури „Подкрепа за фотоволтаични системи и съоръжения в МСП“ и „Пилотни инициативи за енергийни общности и подобряване на енергийна ефективност на обществени сгради“ по Приоритет 4 „Справедлив преход“ на ПРР 2021-2027 г. и „Съгласуване на предложеното второ изменение на ИГРП за 2025 по ПРР 2021-2027 г.“, при което нямаше „против“ и „въздържал се“.

<u>Решение 2: Комитетът за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. приема предложения проект на протокол от Осмото заседание на КН на ПРР 2021-2027.</u>

Г-жа Витанова продължи със следващата точка от дневния ред за представяне на напредъка в изпълнението на ПРР 2021-2027 г. Тя даде думата на **г-жа Ася Станкова**, Главен директор на Главна дирекция „Стратегическо планиране и програми за регионално развитие“ (ГД СППРР), МРРБ за представяне на детайлна информация по темата.

Презентация „Напредък в изпълнението на ПРР 2021-2027 г.“

Г-жа Ася Станкова представи детайлна информация за изпълнението на ПРР 2021–2027 г. *(Презентация № 1)*

Г-жа Станкова отчете, че към момента от бюджета на ПРР 2021–2027 г. са договорени 30% от бюджета на Програмата или малко над 1,881 млрд. лв. Към бенефициентите са изплатени 354 млн. лв., което съставлява 5% от общия бюджет на програмата, а от ЕК са верифицирани 154 млн. лв.

Г-жа Станкова представи информация и за текущото изпълнение на всеки от приоритетите на Програмата. По Приоритет 1, който финансира десетте големи градски общини, са подадени 64 проекта за 809 млн. лв., от които са оценени 51 проекта за 703 млн. лв., както и 4 проекта одобрени с решение на РУО. По Приоритет 2 за 40-те градски общини, с ресурс от 1,553 млрд. лв., са подадени 35 проекта на стойност 1,233 млрд. лв. Подписани са договори за 11 проекта на стойност 452 млн. лв., а други 22 проекта са одобрени и предстои да бъдат сключени договори за тяхното изпълнение. По „Техническа подкрепа за изпълнение на ИТИ инструмента“ са финансирани 36 проекта на обща стойност на БФП - 2,23 млн. лв. **Г-жа Станкова** информира и за изпълнението на КИТИ 2, по което има одобрени общо 44 концепции без нито една отхвърлена на етап административно съответствие и допустимост.

Г-жа Станкова обърна внимание на мерките, които УО на ПРР предвижда във връзка с намаляване на риска от загуба на средства към края на 2026 г.

Г-жа Юра Йорданова-Витанова предостави възможност за коментари от страна на членовете на КН и даде думата на представителите на ЕК.

Г-н Андреас фон Буш (Andreas von Busch) благодари за подробната презентация и за свършената от УО на ПРР работа през последната година. Той обърна внимание на инвестициите по ФСП и подчерта, че най-голямото предизвикателство за всички държави в ЕС, е усвояването на средствата от инструмента „NextGenerationEU“, които могат да бъдат платени единствено до края на 2026 г. **Г-н фон Буш (von Busch)** припомни, че до края на 2026 г. трябва да бъдат усвоени около 320 млн. евро, които в противен случай ще бъдат загубени. Той подчерта, че начините, по които това може бъде постигнато, е чрез финансови инструменти, стратегически инвестиции и удължаване на определени процедури. Думата взе и **г-н Лакенбауер (Lackenbauer)**, който изрази задоволство, че е финализирана оценката и са одобрени 44 бр. Концепции за интегрирани териториални инвестиции (КИТИ) и заяви, че ЕК очаква с нетърпение на види реализирани тези проекти. В заключение, предвид изоставащото усвояване, той апелира възможно най-скоро да бъде публикувана планираната процедура за фаза 2 от втората покана за КИТИ.

Г-жа Витанова благодари за направени коментари и подкрепата от страна на ЕК. Тя изрази надежда, че на следващото Заседание на КН през 2026 г. ще бъде отчетена реализация на част от мерките и успех в наваксването на забавянето както на сертифицираните средства, така и в на договарянето.

Г-жа Витанова даде думата на **г-жа Силвия Георгиева**, Изпълнителен директор на НСОРБ.

Г-жа Георгиева отправи благодарност към екипа на УО и подчерта, че представената актуална картина по реализацията на ПРР 2021-2027 г. показва значителния обем работа, извършена през последните години. Тя отбеляза трудностите в прилагането на интегрирания подход за инвестиране на средствата от европейските фондове и припомни първоначалните притеснения на ЕК относно възможността да бъдат създадени достатъчно ИТИ. **Г-жа Георгиева** посочи, че в периода от обявяването на първата покана досега българските институции са доказали способност за комплексна и интегрирана работа. Според нея по втората покана за кандидатстване с Концепции за ИТИ е отчетено значително по-добро качество на разработените концепции, а партньорствата са изградени по-устойчиво в сравнение с първата покана за концепции. Тя изказа признание към УО на ПРР за напредъка по „Справедлив преход“, като подчерта, че работата с проекти в областта на климатичните промени е ново предизвикателство за всички администрации и бизнеси. Тя оцени високо усилията на УО на ПРР, който за първи път работи с финансиране за малки и средни предприятия, и отбеляза, че този тип задачи ще стават все по-важна част от работата на местната и централната власт.

Г-жа Георгиева заяви, че НСОРБ ще подкрепи всички решения, включени в дневния ред на заседанието, като отбеляза вниманието, с което те са били прегледани. **Тя** постави няколко ключови проблема, свързани с реализацията на интегрирания подход. На първо място акцентира върху недостига на средства за финансиране на одобрените концепции в Югозападния и Южния централен район по втората покана за концепции за ИТИ. Според направените от НСОРБ разчети остават неизползвани около 48 млн. лв. от ресурса за Северна България, докато за Южна България недостигат приблизително 171 млн. лв. Отбеляза, че качеството на нефинансираните концепции в южните райони е високо и че следва да бъде открит разговор за потенциално прехвърляне на средства – между Северна и Южна България или между различни видове инвестиции – в рамките на допустимото от правилата на ЕК. Тя

насочи вниманието и към наличие на значителен остатък от ресурса за енергийна ефективност в многофамилни жилищни сгради и предложи да се обсъди възможността този ресурс да бъде пренасочен към други типове инвестиции, за да бъдат подкрепени общините, които вече са подготвили качествени концепции, но остават без финансиране. **Г-жа Георгиева** посочи и специфичен проблем в Южния централен район, свързан с високия брой концепции за ИТИ с участието на университети, които надхвърлят значително бюджета по Приоритет 1 за ЮЦР, с който Пловдив разполага. Според нея е необходимо Звената за подбор да следят по-стриктно за таваните на бюджетите още на етап административно съответствие, за да се избегнат прекомерни очаквания и последващи затруднения. По отношение на темпото на изпълнение тя подчерта, че до края на 2026 г. предстои усвояването на почти 1 млрд. евро, което ще натовари допълнително общините, паралелно с други източници на финансиране. НСОРБ е готово да съдейства за постигане на необходимия напредък. В заключение **г-жа Георгиева** засегна проблем, свързан с предварителния контрол върху обществените поръчки. Тя информира, че Агенцията по обществени поръчки (АОП) не успява да спазва 14-дневния срок за контрол на процедури над 5 млн. лв, а забавянията понякога достигат повече от 6 месеца. НСОРБ предлага промени в ЗОП, с които прагът да бъде увеличен до 15 млн. лв., тъй като настоящото изискване не отговаря на пазарните реалности и създава пречки за навременното изпълнение на проектите, включително по ПРР 2021-2027 г. и НПВУ.

Г-жа Витанова благодари на **г-жа Силвия Георгиева** и заяви, че експертите от УО на ПРР също са отчели по-голям интерес към ИТИ в южните региони. Тя отбеляза, че предстои да бъде направен анализ на ситуацията. Г-жа Витанова заяви, че към настоящия момент няма свободни средства в Югозападния и в Южния централен регион и към настоящия момент УО не може да вземе категорично решение дали ще има допълнителни средства. Тя напомни, че трябва да се спазва рамката за 50% от финансирането да е насочено към северните региони, за да се преодолее дисбалансът между регионите, което е и основна цел на Програмата. Г-жа Витанова даде думата на **г-н Андреас фон Буш (Andreas von Busch)**, представител на ЕК.

Г-н Андреас фон Буш (Andreas von Busch), благодари за дискусията и активното участие на членовете на КН на ПРР 2021-2027 г. Той допълни, че ЕК вероятно може да подпомогне инвестционните нужди, но към този момент е трудно за обсъждане без ясен анализ. **Г-н фон Буш (von Busch)**, даде пример с проекти за енергийна ефективност в сграден фонд в останалите страни, където финансовите инструменти са приложени в това направление, като отчете, че такива проекти имат потенциал и възможност да бъдат изпълнявани по този начин, а не само чрез БФП. **Г-н фон Буш (von Busch)**, сподели, че е необходимо да се анализира какво е налично като ресурс, къде може да се приложи и от коя програма могат да се включат средства. Обърна внимание на ИТИ подхода, който е „отдолу-нагоре“, общините вече са активни, имат инвестиции, което е причина ЕК в последните им срещи да обсъдят дали не биха могли да предприемат пилотни действия, за да може да се интрегрира подхода. **Г-н фон Буш (von Busch)**, апелира общините да се заемат активно с изпълнението на ИТИ.

Г-жа Витанова благодари на **г-н фон Буш (von Busch)**, и отново даде думата на **г-жа Силвия Георгиева**.

Г-жа Силвия Георгиева направи важно уточнение по отношение на оставащия ресурс за Северна България. Тя заяви, че той не трябва да бъде прехвърлен в Южна България без да бъдат положени всички усилия да бъде усвоен от Северна България, дори и да се изпрати трета покана за концепции за ИТИ с остатъчния ресурс. **Г-жа Георгиева** обърна внимание на това, че НСОРБ полагат усилия да подпомагат общините от Северна България, за да могат да се разработят достатъчно качествени проекти, които да използват този ресурс.

Г-жа Витанова благодари на **г-жа Силвия Георгиева** и даде думата на **г-жа Веселина Господинова** от БАКЕП

Г-жа Господинова благодари за представената инфорамция и акцентира, че УО на ПРР е положил усилия, за да навакса забавянето по всички приоритети на ПРР 2021-2027 г. Тя

помоли за информация кога индикативно се очаква да се сключат договорите с бенефициентите, които вече имат одобрени проектни предложения по фаза 2 от КИТИ 1. По отношение на Приоритет 4 „Справедлив преход“, след като се обсъжда вариант за трансфериране на ресурса с финасов инструмент, г-жа Господинова изиска пример какво точно ще може да се финансира по финансовия инструмент.

Г-жа Витанова благодари на **г-жа Господинова** и поясни, че договорите ще бъдат сключени до края на годината, ако бенефициентите представят необходимите документи. По отношение на финансовия инструмент по ФСП г-жа Витанова информира, че предстои дискусия в следваща точка от дневния ред на заседанието с повече информация.

Г-жа Витанова даде думата на **г-жа Сюзан Зия**, експерт от Централно координациооно звено (ЦКЗ).

Г-жа Сюзан Зия заяви, че Централното координационно звено подкрепя усилията на УО да се ускори изпълнението на Програмата, съчетаваща два доста сложни за изпълнение пилотни инструмента, като смята че трябва да се обединят усилияна всички заинтересовани страни, за да се справят с амбициозните цели, свързани със справедливия преход на въглищните региони, ИТИ и подхода „отдолу-нагоре“. По отношение на коментара на **г-жа Силвия Георгиева** за предварителния контрол за обществени поръчки, разясни, че са анализирали внимателно ситуацията, но на този етап ЕК не е склонна да преразглежда реформи, които вече са оценени като изпълнени. **Г-жа Сюзан Зия**, увери че ЦКЗ ще предприемат действия да подновят диалог с ЕК по този проблем, защото той създава предизвикателства по всички обществени поръчки, финансирани с европейски средства над 5 млн. лв. Това, което ще бъде предприето в краткосрочен план, е служители от други структури, включително и от УО на програмите, да бъдат временно командировани в АОП, за да може да се ускори предварителния контрол и доколкото е възможно да бъде преодоляна ситуацията. **Г-жа Зия** заяви, че същевременно се мисли и в посока за по-трайно и дългосрочно решение, за което ще трябва съдействие от ЕК.

Г-жа Витанова благодари на **г-жа Зия** и отново даде думата на **г-жа Георгиева**.

Г-жа Георгиева поясни по темата с обществените поръчки, че от НСОРБ не смятат, че ЕК няма поглед върху пазарните реалности и 5 млн. лв. е нещо, което ще провали ПВУ. Тя подчерта, че този ресурс е изключително малък, защото след една година, ресурсът от 1 млрд. лв. по ПВУ няма да е инвестиран основно заради предварителния контрол.

Г-жа Витанова благодари на **г-жа Георгиева** и даде думата на **г-н Александър Сабанов**, кмет на община Силистра и член на РСР.

Г-н Сабанов взе думата и обърна внимание, че се надява парите за Северна България да не бъдат изгубени и да бъде направен в кратък срок бърз прием като продължение на КИТИ 2.

Г-жа Витанова благодари за коментарите и уточни, че по отошение на АОП е изпратено писмо от името на МРРБ, приоритетно да бъдат разглеждани процедурите, които са с европейско финасиране по ПРР 2021-2027.

Г-жа Витанова предложи да се премине към следващата точка от дневния ред на заседанието, а именно: „Представяне на Окончателен доклад по изпълнението на ОПРР 2014-2020“ и даде думата на **г-н Пламен Илиев**, началник отдел „Мониторинг“, ГД СППРР.

Представяне на Окончателен доклад по изпълнението на ОПРР 2014-2020

Г-н Пламен Илиев представи презентация *(Презентация № 2)*, която дава детайлна информация за окончателния доклад по изпълнението на ОПРР 2014-2020. **Г-н Илиев** отбеляза, че УО на ПРР има ангажимент да изпрати проект на окончателния доклад през ноември, а през януари – финалната версия.

Г-н Илиев обърна специално внимание на информацията, показваща цялостното изпълнение на ОПРР 2014-2020. Той представи степента на изпълнение на индикаторите, включени в Рамката за изпълнение на ОПРР 2014-2020. и отбеляза, че освен сертифицираните средства в рамките на Приоритетни оси 6 и 7, всички останали заложени индикатори са постигнати над 95%. **Г-н Илиев** заяви, че УО е изключително удовлетворен от цялостното изпълнение на ОПРР 2014-2020.

Г-жа Витанова благодари на **г-н Илиев** и даде думата на **г-н Лакенбауер (Lackenbauer).**

Г-н Лакенбауер (Lackenbauer) сподели, че ЕК ще предоставят детайлни коментари по доклада след вътрешно съгласуване със съответните служби в ЕК и след изпращането му през SFC от УО. Той изрази първоначалното си впечатление, че Докладът е изчерпателен и детайлен и допълни, че е необходимо документът да се прецизира в посока предоставяне на разяснения за констатирани отклонения в постигането на целеви стойности на индикатори за резултат, синтезирана информация за констатациите от извършените оценки и предприетите действия и изготвяне на резюме за гражданите.

Г-жа Георгиева отправи поздравления за успешно приключения програмен период 2014-2020 г. и изрази удовлетворение от приключилите проекти на общините и разочарование от неизцяло успешния проект за модернизация на спешната помощ. Тя изрази надежда следващата година на презентацията за изпълнението на сегашната програма ПРР 2021-2027 да няма слайд за финансовите корекции, както е и през настоящата година. **Г-жа Георгиева** повдигна темата за използването на Единния наръчник за информация и комуникация и сподели своите впечатления от проведен от НСОРБ и представителство на ЕК в България национален младежки конкурс „Моят глас за европейска промяна“, с който се цели превеждане на европейската подкрепа на езика на гражданите. В резултат от инициативата са получени 40 бр. предложения от младежи на възраст от 15-29 г., вкл. за инвестиции по Програма „Развитие на регионите“. **Г-жа Георгиева** изрази готовност за предоставяне на заснетите видеа от събитията, които да послужат за допълнително популяризиране и публичност на европейската солидарност. Конкурсът ще продължи и през 2026 г., като намерението е фокусът да бъде насочен към изпълнение на Баухаус проекти, реализирани в българските общини. В заключение **г-жа Георигева** сподели, че подкрепата от ЕС може да бъде разказана на европейските граждани на разбираем език, дори и извън изискванията на Единния наръчник.

Г-жа Сюзан Зия потвърди, че се работи по актуализация на Единния наръчник на бенефициента в посока облекчаване, вкл. и по наръчника за периода 2014-2020 г., предвид препоръка на одитори от ЕК. Тя сподели за друга съвместна инициатива с 27-те ОИЦ в страната – „Детективи на европейски проекти“, в която ученици от средни училища въз основа на информация от публичния модул на ИСУН, са направили видеа, влогове, есета и др. за направените инвестиции с европейско финансиране и те са качени на Единния информационен портал и в каналите на ОИЦ. **Г-жа Зия** обърна внимание, че зад всички числа за усвояването и усилия на звената в системата за координация и управление на фондовете стои стремежът с европейски средства да се промени обликът на общините и регионите и постигнатите резултати да бъдат комуникирани адекватно и разбираемо.

Г-жа Юра Витанова благодари на всички за коментарите и предложи за гласуване на решение за одобряване на окончателния доклад за изпълнение на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 и даване на мандат на Ръководителя на Управляващия орган на ОПРР да се направят необходимите промени за отразяване на направените коментари от Одитиращия и Сертифициращия орган, вкл. и от страна на Европейската комисия и да се изпрати финалния вариант в съответствие с Насоките за приключване, при което нямаше „против“ и „въздържал се“.

<u>Решение 3: Комитетът за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. одобрява Окончателен доклад за изпълнение на Оперативна програма „Региони в растеж“ 2014 – 2020 и дава мандат на Ръководителя на Управляващия орган на ОПРР да се направят необходимите промени за отразяване на направените коментари от Одитиращия и Сертифициращия орган, вкл. и от страна на Европейската комисия и да изпрати финалния вариант в съответствие с Насоките за приключване.</u>

Г-жа Витанова предложи да се премине към следващата точка от дневния ред, а именно: Обсъждане на Методология и критерии по процедура „Подкрепа за интегрирано

градско развитие в 40 градски общини - 2“ по Приоритет 2 „Интегрирано териториално развитие на регионите“ на ПРР 2021-2027 и даде думата на г-жа Кети Карачолова, началник на отдел „Преселекция и договаряне“, ГД СППРР.

Обсъждане на Методология и критерии по процедура „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини - 2“ по Приоритет 2 „Интегрирано териториално развитие на регионите“ на ПРР 2021-2027

Г-жа Карачолова представи методология и критерии по процедура „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини - 2“ *(Презентация № 3)*. Тя заяви, че ресурсът по процедурата е 983 млн.лв., който включва заделените средства по Приоритет 2 + част от 30-те % по Приоритет 1 за ИТИ подхода. Процедурата е на директно предоставяне на БФП на територията на цялата страна, като допустими кандидати са тези с одобрени КИТИ в рамките на втората покана за ИТИ и за които достига ресурсът. Допустими партьори са широк кръг от заинтересовани страни. Прецизирани са целевите групи и очакваните резултати предвид ограничения брой допустими дейности – енегийна ефективност в многофамилни жилищни сгради, образователна, здравна и социална инфраструктура и жилищно настаняване. **Г-жа Карачолова** продължи с представяне на допустимите режими на държавна помощ по прицедурата, както и критериите за административно съответствие и допустимост и техническа и финансова оценка на проектните предложения.

Г-жа Карачолова обърна внимание, че по предложение на НСОРБ е включен критерий за даване на приоритет на проекти, адресиращи проблемни територии, който е оценен на 10 т. Във връзка с включването на новия критерий се налага и промяна в минималния брой точки, с които проектните предложения преминават оценка на качеството - на 30 т. **Г-жа Карачолова** поясни, че всички направени предложения от НСОРБ са приети, с което се прецизира качеството на разработваните документи и процедурата в цялост.

Г-жа Витанова благодари на **г-жа Карачолова** и даде думата за коментари и предложения.

Г-н Лакенбауер (Lackenbauer) заяви, че според него критериите за подбор на проектни предложения са ясно разписани и е от изключителна важност да се пристъпи към избор на конкретните проектни предложения, за да се ускори изпълнението и по тази част от Програмата. Той зададе два въпроса във връзка с представената информация. Първият от тях е свързан с индикираните дати за стартиране на поканите за проектни предложения и това дали те са реалистични и възможни да се случат. **Г-н Лакенбауер (Lackenbauer)** помоли и за уточнение дали процедурата е насочена единствено към енергийната ефективност в многофамилни жилищни сгради или също и в публични сгради.

Г-жа Карачолова благодари за зададените въпроси и информира, че в информацията, която всеки месец се предоставя на ЕК е зададена дата 15.12.2025 г. като индикативна дата за обявяване на процедурата. Тя заяви, че успоредно с методологията и критериите екипът на УО на ПРР разработва и Насоките за кандидатстване и се очаква индикираният срок да бъде спазен. По отношение на втория въпрос, **г-жа Карачолова** заяви, че по процедурата са включени мерки за енергийна ефективност само на многофамилни жилищни сгради.

Г-жа Витанова предложи за гласуване на решение за одобряване на Методология и критерии по процедура „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини – 2“ по Приоритет 2 „Интегрирано териториално развитие на регионите“ на ПРР 2021-2027, при което нямаше „против“ и „въздържал се“.

Решение 4: Комитетът за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. одобрява Методология и критерии по процедура „Подкрепа за интегрирано градско развитие в 40 градски общини - 2“ по Приоритет 2 „Интегрирано териториално развитие на регионите“ на ПРР 2021-2027.

Г-жа Витанова предложи да се премине към следващата точка от дневния ред, а именно:

Обсъждане на Методология и критерии по процедура „Подкрепа на иновации в научно-изследователска и развойна дейност за отбранителни технологии и решения с двойно предназначение“ по Приоритет 4 „Справедлив преход“ на ПРР 2021-2027 и отново даде думата на г-жа Кети Карачолова.

Обсъждане на Методология и критерии по процедура „Подкрепа на иновации в научно-изследователска и развойна дейност за отбранителни технологии и решения с двойно предназначение“ по Приоритет 4 „Справедлив преход“ на ПРР 2021-2027

Г-жа Кети Карачолова представи презентация *(Презентация № 3)* и информира присъстващите за взетото от УО на ПРР решение относно създаване на две процедури с конкретни бенефициенти за инвестиции, планирани в рамките на Териториалните планове за справедлив преход, за да станат стратегически инвестиции на ниво справедлив преход и да подпомогнат по-бързото изпълнение на фонда.

По отношение на първата процедура, **г-жа Карачолова** посочи, че тя е разработена въз основа на проектна идея за създаване на Център за върхови постижения за отбранителни технологии и решения с двойно предназначение, както и за насърчаване на иновациите в регион Стара Загора. Общият бюджет на процедурата е 85 млн. лв. На този етап като конкретен бенефициент е идентифицирано дъщерно предприятие на „София Тех Парк“. Допустими партньори са юридическо лице с нестопанска цел, организации от отбранителната индустрия, университети и институти на БАН. В процеса на съгласуване е допусната възможност за включване и на допълнителни партньори.

Г-жа Карачолова информира и за постъпилите становища по процедурата в рамките на съгласувателната процедура преди заседанието на КН на ПРР. От КНСБ е получено предложение към целевите групи да бъдат добавени засегнатите от енергийния преход работници в региона, както и Тракийският университет, който може да допринесе за обучението им и да бъде включен като допустим партньор по процедурата. **Г-жа Карачолова** уточни, че допустимите партньори по процедурата не са ограничени, а конкретният бенефициент може да идентифицира конкретните партньори, с които ще участва в разработването и изпълнението на проекта. Тя допълни, че е получено е становище от Министерство на енергетиката (МЕ), че Националният енергиен оператор (НЕО) работи по две проектни предложения, които могат да бъдат реализирани в рамките на Програмата, и е отправено предложение за засилена координация между институциите. От Министерство на иновациите и растежа (МИР) са постъпили две предложения: за отпадане на партньорите - община Казанлък и юридическото лице с нестопанска цел.

Г-жа Витанова благодари и даде думата на **г-н Лакенбауер (Lackenbauer)** от ЕК.

Г-н Лакенбауер (Lackenbauer) благодари за предоставената информация и посочи, че с интерес ще се запознае с концепцията и бюджета и попита какво се предвижда за другите две области - Кюстендил и Перник.

Г-жа Витанова увери присъстващите, че има подготвени предложения за Кюстендил и Перник, които в момента се обсъждат и анализират съвместно и в най-скоро време те ще бъдат представени.

Г-жа Стефка Сарафова, представител на Министерство на финансите (МФ), предложи да се проведе работна експертна среща, тъй като освен приложение на чл. 26 от ОРГО е възможно да се наложи разглеждане и на друг режим на помощ, например *de minimis*. Тя отбеляза, че това е поредната програма, чрез която ще се финансира индустрията, и е важно предварително да се обсъдят планираните дейности, за да се постигне баланс и да се ускори реализацията на проектите.

Г-жа Витанова благодари за направеното предложение и изрази готовност за участие в съвместна работна група като подчерта амбицията на УО на ПРР да обяви насоките още в рамките на настоящата календарна година.

Г-н фон Буш (von Busch) напомни, че е необходима бърза реакция във връзка с Фонда за справедлив преход. Той се обърна към МФ, като подчерта риска от загуба на финансов ресурс за България предвид ограничения времеви хоризонт.

Г-жа Витанова благодари за коментара и отново увери присъстващите, че целта е

Насоките за кандидатстване по процедурата да се обявят още през 2025 г.

Г-жа Витанова предложи за гласуване решение за одобряване на Методология и критерии по процедура „Подкрепа на иновации в научно-изследователска и развойна дейност за отбранителни технологии с двойно предназначение“. Решението беше прието като един член на КН на ПРР се въздържа.

Решение 5: Комитетът за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. одобрява Методология и критерии по процедура „Подкрепа на иновации в научно-изследователска и развойна дейност за отбранителни технологии и решения с двойно предназначение“ по Приоритет 4 „Справедлив преход“ на ПРР 2021-2027.

Г-жа Витанова предложи да се премине към следващата точка от дневния ред, а именно: Обсъждане на Методология и критерии по процедура „Капацитет за водородна верига на добавена стойност“ по Приоритет 4 „Справедлив преход“ на ПРР 2021-2027 и даде думата на **г-жа Кети Карачолова**.

Обсъждане на Методология и критерии по процедура „Капацитет за водородна верига на добавена стойност“ по Приоритет 4 „Справедлив преход“ на ПРР 2021-2027

Г-жа Карачолова представи методология и критериите по процедурата *(Презентация № 3)* и информира, че настоящата инициатива е пилотна в рамките на Програмата. Тя посочи, че процедурата е насочена към регион Стара Загора с цел създаване на местни общности за производство на електролизионни системи, горивни клетки, станции за зареждане на зелен водород и покриване на други разходи, необходими за осигуряване на устойчива заетост и цялостно функциониране на проектите.

Г-жа Карачолова направи коментар и по темата за демаркацията, която трябва да бъде осигурена с други програми, във връзка със стартиращи проекти в областта на водородните дейности.

Г-жа Карачолова запозна присъстващите с постъпилите в рамките на предварителното съгласуване коментари. Получено е и становище от Министерство на образованието и науката (МОН) за включването му като допустим партньор по отношение на закупуването на автобуси за децата в предучилищна и училищна възраст в регион Стара Загора. **Г-жа Карачолова** заяви, че УО счита това предложение за допустимо и предлага то да бъде прието. Тя коментира и становище от КНСБ, което предлага включване на Института за устойчив преход и развитие към Тракийския университет, Стара Загора като допустим партньор. УО не счита, че са получени конкретни аргументи с какво би допринесъл Институтът и затова на този етап не би могъл да бъде включен. **Г-жа Карачолова** коментира и получени коментари от МЕ. Единият във връзка с прецизиране на терминологията, за да не се получава двусмислие в рамките на критерия. Тя уточни, че няма да се произвеждат самите електролизни системи, а ще бъде изградена инфраструктурата, където се произвежда водородът. МЕ предлага също да бъдат включени като допустими бенефициенти Електроенергиен системен оператор и „Булгартрансгаз“. **Г-жа Карачолова** уточни, че идеята е процедурата да бъде с един конкретен бенефициент, за да бъде с директно предоставяне на БФП. По тази причина би могло да се помисли двете дружества до бъдот включени като допустими партньори по процедурата.

Заместник-министър Витанова благодари за представената информация и даде думата на **г-жа Виолета Коритарова,** представител на МОН.

Г-жа Коритарова благодари на УО на ПРР 2021-2027 г. за приетото предложение и предоставената възможност МОН да бъде включен като партньор по процедурата. Г-жа Коритарова обясни, че вече 20 години МОН осигурява превозни средства за транспорт на деца и ученици до учебни заведения, и включването в Програмата ще даде възможност за

подновяване на превозните средства и изпълнение на екологичните цели. Даден беше пример с пътуващите деца в област Стара Загора, които през настоящата учебна година са над 1600. Закупуването на превозни средства на водород и подновяването на амортизираните ще даде възможност на МОН да изпълни нормативната уредба и целите си за закупуване и осигуряване на 17 % „чисти“, незамърсяващи околната среда транспортни средства. По този начин ще се постигнат и целите на ПРР за устойчиво градско развитие.

Г-н Огнян Атанасов взе думата и представи мотивите на КНСБ за включване на Института за устойчив преход и развитие като партньор по процедурата, който е създаден с участието на местните власти, научни институти, синдикати и централна администрация. Подчертано беше направлението, което има най-голям напредък, а именно звеното, занимаващо се с водорода, под ръководството на проф. Дария Владикова. **Г-н Атанасов** представи опита на Нидерландия, която е обявена за първата водородна долина и по-конкретно град Гронинген, където се произвежда водородът и всички транспортни и обществени услуги, които се осъществяват от автомобили с водород. **Г-н Атанасов** обобщи, че проектът в България е осъществим и не трябва да се пренебрегва експертизата на екипа в Института за устойчив преход и развитие. Той попита за наименованието на НПО-то, което има нужната експертиза в областта на водорода.

Г-жа Витанова, коментира, че капацитетът на проф. Владикова е много добре познат на УО на ПРР и на представителите на ЕК. Тя даде думата на **г-н Лакенбауер (Lackenbauer)** .

Г-н Лакенбауер (Lackenbauer) благодари за презентацията, и потвърди, че ЕК работи с проф. Дария Владикова. Г-н Лакенбауер уточни, че партньорството с Института за устойчив преход и развитие е възможен, тъй като е важно в изпълнението на проектите с водород да бъдат въвлечени всички заинтересовани страни, които притежават нужната експертиза и капацитет за работа по тази толкова важна тема. Необходимо е да се представи какво е направено към момента и какво предстои по проектите с водород, обясни **г-н Лакенбауер (Lackenbauer)**, и допълни, че партньорството между институциите е изключително важно. В заключение той коментира, че е добре проектите с водород да се подготвят и изпълняват по най-ефективния начин, съобразен с местните особености, и да бъдат привлечени за участие всички заинтересовани страни. **Г-н Лакенбауер (Lackenbauer)** отново попита какви ще бъдат интервенциите за водород в област Перник и област Кюстендил.

Заместник-министър Витанова уточни на членовете на КН на ПРР, че специална дейност, насочена конкретно към развитие и производство на зелен водород не е включена в Териториалните планове за справедлив преход (ТПСП) на Перник и Кюстендил, а е предвидена като фокус единствено за регион Стара Загора.

Г-н Тодор Тодоров, представител на екологично сдружение „За земята“, взе думата и поздрави община Стара Загора, че са се отказали от огромния проект за водородна долина. Той коментира, че средствата за този проект трябва да бъдат намалени, съгласно очакваните резултати и възможностите за реализация на дейностите за производство, съхранение и използване на водород.

Г-жа Витанова благодари на всички за отправените коментари, допълнения и забележки и предложи да бъдат гласувани представените Методология и критериите по процедура „Капацитет за водородна верига на добавена стойност“. Документите бяха одобрени с 1 въздържал се и 1 против.

Решение 6: Комитетът за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. одобрява Методология и критерии по процедура „Капацитет за водородна верига на добавена стойност“ по Приоритет 4 „Справедлив преход“ на ПРР 2021-2027.

Г-жа Витанова даде думата на г-н Ивайло Стоянов, началник на отдел „Стратегическо планиране и програмиране“, ГД СППРР, за да представи предложението и мотивите за

изменението на ПРР 2021-2027 г.

Представяне и обсъждане на предложение за изменение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г.

Г-н Ивайло Стоянов представи предложенията за изменение на ПРР 2021-2027 *(Презентация № 4)* и уточни, че в момента действащата версия на ПРР е Версия 2.2, с въведени нови приоритети, съфинансирани от ФСП. В резултат на възникнала необходимост от прецизиране на част от текстовете по Програмата, свързани с текущото изпълнение и напредъка по ПРР, са обобщени и се предлагат 4 изменения. **Г-н Стоянов** представи предлаганите изменения на членовете на КН на ПРР 2021-2027 г.

Първата промяна е свързана с корекция в Допълнение 2 на ПРР 2021-2027 г., във връзка с начина на изпълнение на Приоритет 3 и необходимостта от уеднаквяване на методите за финансово отчитане и възстановяване на разходите. До момента УО отчита изпълнението пред ЕК чрез метода – „финансиране, което не е свързано с разходите“, а бенефициентите се отчитат пред УО чрез метода “real cost”. Това създава невъзможност за плавно изпълнение на приоритета на ПРР 2021-2027 г. и разминаване в методите на отчитане и плащане. Във връзка с това се предлага в новата версия на ПРР 2021-2027 г. да бъде записан нов метод за възстановяване на средства на бенефициентите от УО чрез „финансиране, което не е свързано с разходите“, като на практика методите се уеднаквяват и унифицират. Следващата промяна е напълно техническа, обясни **г-н Стоянов**, и допълни, че става въпрос за корекция в текстове на Програмата, препращащи към Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ). В етапна цел 114 на ПВУ е записано, че изготвената пътна карта за климатична неутралност трябва да се одобри от Народното събрание. При последната актуализация на ПВУ е променена институцията, която одобрява пътната карта, а именно от Министерски съвет. **Г-н Стоянов** уточни, че това изменение налага и промяна в текста на ПРР като предложението е направено от ЕК по време на междинния преглед на Програмата. Третото предложение за промяна касае допустимите дейности по приоритет 2 на ПРР 2021-2027 г. До момента в Програмата е изключена възможността за финансиране на социална инфраструктура в селски общини, тъй като очакванията са, че те ще се финансират от Стратегическия план за развитие на земеделието и селските райони. В тази връзка, след проведени разговори с МТСП, МЗХ, ЕК е взето принципно решение, допустимостта в селските общини по приоритет 2 на ПРР да бъде разширена като социалната инфраструктура да може да се финансира. Това решение е отразено в Единните указания по втората процедура за кандидатстване с КИТИ-2. **Г-н Стоянов** обобщи, че предложението за промяна в ПРР 2021-2027 г. е свързано с допълване на социалната инфраструктура сред дейностите, допустими за финансиране по ПРР в селски общини. Четвъртата промяна е свързана с въвеждане на възможността за финансиране на проектни предложения чрез финансови инструменти по Приоритет 4 „Справедлив преход“, финансиран от Фонда за справедлив преход. **Г-н Стоянов** припомни дискусиите по тази тема, които са водени още при подготовката на действащата версия на ПРР 2021-2027 г. и по-конкретно по Приоритет 4. Беше посочен регистрираният огромен интерес на кандидатите по част от мерките по ФСП, които имат потенциал за подкрепа с финансови инструменти. Те са включени и в Териториалните планове за справедлив преход на трите региона. Тази мярка би довела и до минимизиране на риска от загуба на средства по Приоритет 4, обясни още **г-н Стоянов**. Финансовите инструменти дават известна гъвкавост на УО на ПРР 2021-2027 г. за осъществяване на дейностите по приоритет 4. Конкретното предложение е част от ресурса по Приоритет 4 на ПРР 2021-2027 г. (около 300 млн. евро) да бъдат прехвърлени от ресурса за безвъзмездна финансова помощ към ресурс за финансови инструменти, като бъдат разделени между два вида финансови инструменти - заем и гаранция. Представено беше и получено предложение с аргументи на Дирекция „УТС“ да бъде намален ресурсът за финансови инструменти с 30%, например до 200 млн. евро. Г-н Стоянов обясни, че ФМФИБ работят по актуализиране на предварителната оценка за изпълнението на ФИ по ПРР, и подготвят анализ за формиране на финансовите инструменти, механизмите, прецизиране на средствата, които ще се предложат за финансиране чрез финансови инструменти.

Г-жа Витанова благодари на **г-н Стоянов** и даде думата на **г-н Димитър Черкезов**, представител на ФМФИБ, да даде допълнителна информация за предложението.

Г-н Черкезов заяви, че ще направи допълнение най-вече в контекста на актуализацията на предварителната оценка за финансови инструменти по Програмата. Той напомни, че тази оценка е задължителен документ по силата на Регламент (ЕС) 2021/1060, който обуславя предоставянето на подкрепа с финансови инструменти.

Г-н Черкезов представи накратко основните точки в актуализираната в координация с УО предварителна оценка за финансови инструменти в контекста на потенциала на Приоритет 4 „Справедлив преход“ на ПРР. Той заяви, че на първо място в нея е отразена промяната в макроикономическата информация за ситуацията в страната, включително по отношение на секторите на интервенция на Програмата, банковата и финансовата система, прогнозите за развитие на икономиката и публичните финанси. Също така е актуализирана промяната в нормативната база, както на ниво ЕС, така и на националното законодателство и промените в стратегически документи относими към сферите на интервенция на ПРР. Той информира, че е добавен и нов раздел, който отразява Териториалните планове за справедлив преход и необходимите интервенции в подкрепа на териториите, които са най-силно засегнати от икономическите последици от климатичния преход. Г-н Черкезов, заяви че натрупаният опит и актуализираната предварителна оценка дават увереност за потенциал за интервенции с финансови инструменти, включително по Приоритет 4 „Справедлив преход“. Оценката идентифицира възможност за подкрепа на мерки, които подкрепят диверсификацията на местната икономика, имат потенциал да разкрият нови работни места и да осигурят алтернативна заетост на лицата, които са най-силно засегнати от климатичния преход. Значим потенциал е идентифициран в оценката по отношение на подкрепа на мерки за възобновяеми енергийни източници и за системи за съхранение на енергия, както за собствено потребление на местната индустрия, така и с цел производство и продажба и свързано с електропреносната мрежа. В актуализираната оценка като най-удачно е идентифицирано предложението за предоставяне на подкрепа чрез финансови инструменти за заеми и гаранции, както и в комбинация с безвъзмездна помощ в единична операция. Такъв тип комбинирана подкрепа е предвидена по Приоритет 1 и Приоритет 2 на ПРР, които касаят интервенциите за 10-те най-големи общини и за 40-те по-малки. **Г-н Черкезов** заяви, че по тази причина категорично представителите на ФМФИБ смятат, че по линия на финансовите инструменти в Приоритет 4 „Справедлив преход“ също трябва да се приложи комбинация в една операция на безвъзмездни финансови средства и финансови инструменти. Той отправи препоръка към УО на ПРР да прецизира посоченото в таблица 5 „Форма на финансиране“ на Приоритет 4, където да се добави и код за финансиране 5 - за безвъзмездна помощ в една операция с ФИ, като обоснова, че по този начин мерките, които са планирани по Програмата, ще дават възможно най-голяма подкрепа на крайните получатели от засегнатите територии и ще направят финансовия инструмент наистина работещо решение за подкрепа на интервенциите. В заключение **г-н Черкезов** заяви, че ФМФИБ подкрепя предложението на УО на ПРР и се надява съвместно да се намери най-оптималният начин то да бъде реализирано, така че до края на периода на допустимост да се инвестира ресурсът.

Г-жа Витанова благодари на **г-н Черкезов** за информацията във връзка с финансовите инструменти и даде думата за коментари.

Г-н Огнян Атанасов коментира, че ФСП е създаден за хората от засегнатите региони, които трябва да бъдат обучени и да се създадат нови качествени работни места. Той информира, че драстичното намаляване на производството на въглища в рамките на последната година, скоро ще доведе до търсене на работни места за много хора, които да бъдат обучени и преквалифицирани. **Г-н Огнянов** помоли представителите на МЕ да коментират дали има взето решение Пътната карта за климатична неутралност да бъде одобрена от МС.

Г-жа Витанова благодари на **г-н Атанасов** и даде думата на представителите на ЕК и МЕ за отговор на поставените въпроси и отправените коментари.

Г-н фон Буш (von Busch) заяви, че иска да подчертае подкрепата на ЕК за промяна на ПРР 2021-2027, включително релокацията към финансови инструменти по ФСП. Той обърна

внимание, че ако ресурсът от NextGenerationEU не бъде изразходван до октомври 2026 г., ще бъде изгубен за страната. Пренасочването му към финансов инструмент по Приоритет 4 е възможност да се запази тази сума за България, защото по този начин ще има авансово плащане, което може да се използва веднага. **Г-н Буш (von Busch)** допълни, че това е целта на ЕК и след заседанието ще има дискусия, на която да се оцени какво би могло да се направи, за да бъдат финансовите инструменти оперативни и по-адекватно адаптирани към ФСП.

Г-жа Витанова даде думата на **г-жа Ива Петрова**, заместник-министър на енергетиката.

Г-жа Петрова заяви, че по отношение на Пътната карта за климатична неутралност, МЕ подкрепя подхода за унифициране на ангажиментите и стратегическите и програмни документи. Тя обърна внимание, че предлаганата промяна в ПРР не касае по същество Пътната карта и приемането ѝ в националния контекст, а по-скоро коректно реферира към ангажимента, записан в НПВУ и към момента няма ново решение на МС. **Г-жа Петрова** отбеляза, че ако се стигне до приемане на релокация на средствата към финансов инструмент по ФСП, ще е добре да се види възможността за допълняемост и синергия. МЕ работи по финализиране на работата по структуриране на Национален фонд за декарбонизация, който използва комбиниране на грантови заемни средства и техническа помощ за постигане на мерки, свързани с трансформация на сградния фонд, енергийна ефективност и възобновяеми източници. Тя заяви, че МЕ е в готовност за диалог, за да се намери работещо решение, за да стигнат средствата до хората.

Г-н Атанасов отново взе думата и заяви, че не е съгласен с твърдението на ЕК, че средствата ще бъдат изгубени за страната, ако процедурата не бъде изпълнена до определения срок като попита защо други процедури на ПРР са доста по-дълъг срок за изпълнение - до края на 2029 г. Той направи предложение отново директен бенефициент да бъде МТСП.

Г-жа Витанова благодари за коментарите и заяви, че отчита настоящата ситуация и взима предвид аргументите на КНСБ и УТС във връзка с размера на финансовия инструмент по ФСП. Тя заяви, че може да се приеме да бъде намален размерът на финансовия инструмент - на 200 млн. евро.

Г-жа Сюзан Зия се включи в дискусията и заяви, че целта за следващата година е средствата от „NextGenerationEU“ по ФСП да не бъдат загубени за България и усилието, което в момента ФМФИБ полага, е в подкрепа на Програмата и на реализиране на справедливия преход. Тя отбеляза, че финансовите инструменти дават възможност много бързо да бъде заявено авансово плащане към ЕК и тези средства да бъдат спасени, защото в противен случай те ще бъдат загубени, а не насочени към друга процедура. **Г-жа Зия** апелира членовете на КН на ПРР 2021-2027 да подкрепят пренасочване на ресурса с модификацията, направена от г-жа Витанова.

Г-жа Витанова отново даде думата на **г-н Черкезов**.

Г-н Черкезов заяви, че в своя предходен коментар не е успял да засегне всички аспекти на актуализираната оценка, но отбеляза, че една от мерките, които се предвиждат, е да бъдат подкрепени предприятия, създаващи работни места на хора, работили или работещи в секторите, засегнати от климатичния преход, и по-специално предприятия от въгледобивната индустрия, такива, които произвеждат енергия и свързаната с тях поддържаща индустрия. Той уточни, че затова индикаторът за открити нови работни места е един от водещите, които трябва да се прилагат и по отношение на финансовите инструменти, с цел да се допринесе за осигуряване на заетост на най-пострадалите от климатичния преход.

Г-жа Витанова благодари за направеното уточнение и предложи да се премине към взимане на решенията, свързани с предложеното изменение на ПРР 2021-2027.

Единодушно бяха приети следните решения:

<u>Решение 7: Комитетът за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. одобрява изменение на допълнение 2 „Финансово участие на Съюза на основата на</u>

финансиране, което не е свързано с разходите“ за промяна на метода за възстановяване на разходите на бенефициентите от „преки разходи“ на „финансиране, което не е свързано с разходи“ с цел уеднаквяване с подхода на възстановяване на средства на ниво ЕК - държава-членка.

Решение 8: Комитетът за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. одобрява актуализиране на следния текст: „Предвидените пътища за енергиен преход отчитат и Плана за възстановяване и устойчивост на България (ПВУ), според който производството на електроенергия от въглища трябва да бъде преустановено най-късно до 2038 г. Приемането на одобрената от Министерския съвет Пътна карта за климатична неутралност, която определя крайната дата за преустановяване на производството на електроенергия от въглища най-късно до 2038 г., е ключов ангажимент по фаза 114 от ПВУ (15837/23 ADD 1)“.

Г-жа Витанова предложи да бъде гласувано решението за пренасочване на финансов ресурс от БФП към финансов инструмент по Приоритет 4 „Справедлив преход“ в размер до 200 млн. евро (европейско и национално финансиране). Решението беше прието като 1 член на КН на ПРР 2021-2027 беше против.

Решение 9: Комитетът за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. одобрява пренасочване на финансов ресурс от безвъзмездна финансова помощ към финансов инструмент по Приоритет 4 „Справедлив преход“ в размер до 200 млн. евро (европейско и национално финансиране).

Следните решения бяха взети без да има „против“ и „въздържали се“:

Решение 10: Комитетът за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. одобрява допускане на инвестиции в социална инфраструктура на територията на селските общини по Приоритет 2 „Интегрирано териториално развитие на регионите“ на ПРР.

Решение № 11: Комитетът за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. дава мандат на Ръководителя на Управляващия орган да предприеме необходимите действия за промяна на програмата на основание чл. 24 от Регламент 1060/2021, в т.ч. официално изпращане на новата версия към Европейската комисия (ЕК), водене на преговори на национално и европейско ниво и отразяване на евентуални коментари до етап официално одобрение на изменението на програмата от страна на

ЕК.

Г-жа Витанова даде думата на **г-жа Карачолова** за представяне на последната точка от дневния ред, а именно: „Обсъждане на изменение на Индикативната годишна работна програма на ПРР 2021-2027 за 2025 г.“

Обсъждане на изменение на Индикативната годишна работна програма на ПРР 2021-2027 за 2025 г.

Г-жа Карачолова заяви, че към настоящия момент са направени две изменения на ИГРП, които са представени на предишни заседания на КН. Тя представи процедурите, които са били планирани за одобряване през третото тримесечие на 2025 г., като уточни, че те са разработени и съгласувани с МФ и са преминали процес на обсъждане със заинтересованите страни. В предложеното изменение на ИГРП само е прецизиран периодът на обявяването им – в четвъртото тримесечие на 2025 г. Към настоящия момент отпадат 2 от процедурите, които са заложени в ИГРП. *(в Презентация № 3)*

Г-жа Витанова благодари на **г-жа Карачолова** за представената информация и предложи да за гласуване решение за изменение на ИГРП за 2025 г. като 1 член на КН на ПРР беше „против“.

Решение 12: Комитетът за наблюдение на Програма „Развитие на регионите“ 2021-2027 г. съгласува предложения проект на изменение на Индикативната годишна работна програма на ПРР 2021-2027 за 2025 г.

Г-жа Витанова благодари на всички присъстващи за коментарите, направените предложенията и участието в дискусията. Тя заяви, че вярва, че съвместно с членовете на КН на ПРР 2021-2027 и експертите от ЕК, УО на ПРР 2021-2027 ще премине през трудностите по ФСП. **Г-жа Витанова** изрази увереност, че ще бъдат постигнати добри резултати, значителен напредък и средствата за 2026 г. няма да бъдат загубени.

Г-жа Витанова даде думата на **г-н Андреас фон Буш (Andreas von Busch)** за заключителни думи.

Г-н фон Буш (von Busch) заяви, че според него заседанието е било много продуктивно и с много дискусии, които са дали възможност да се изяснят много въпроси. Той заяви, че по ФСП има достатъчно ресурс, който може да се използва до 2029. **Г-н фон Буш (von Busch)** апелира сътрудничеството с ЕК да продължи във връзка с успешното изпълнение на ФСП.

Г-жа Витанова закри деветото заседание на КН на ПРР 2021-2027.

Закриване на заседанието

Yura Petkova Jordanova-Vitanova

Digitally signed by Yura Petkova Jordanova-Vitanova
DN: E=YVitanova@mrrb.government.bg, O=MRRB, OID.2.5.4.97=NTRBG-831661388, SN=Jordanova-Vitanova, G=Yura, SERIALNUMBER=PNOBG-8108125830, CN=Yura Petkova Jordanova-Vitanova, C=BG
Reason: I am the author of this document
Location: your signing location here
Date: 2025-12-23 17:07:17
Foxit Reader Version: 10.0.1

ЮРА ЙОРДАНОВА-ВИТАНОВА
ЗАМЕСТНИК-МИНИСТЪР И
РУО НА ПРР